

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษา อภิปรายผลการศึกษา ข้อค้นพบ และ ข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับอุปนิสัย เปรียบเทียบและหาความสัมพันธ์ระหว่างระดับอุปนิสัยกับคุณลักษณะทั่วไปของนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาคือ แนวคิดเกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยของผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง (The 7 Habits of Highly Effective People)

ระเบียบวิธีการศึกษามีขอบเขตการศึกษาคือ ศึกษาถึงระดับอุปนิสัย ซึ่งประกอบด้วย อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิตและ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง โดยผู้ตอบแบบสอบถามคือ นักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จำนวน 294 ราย และเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยการค้นคว้าจากเอกสาร งานวิจัย บทความต่างๆที่เกี่ยวข้อง และระบบออนไลน์หรืออินเทอร์เน็ต เก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง แบบสอบถามดังกล่าวประกอบด้วย 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม และ ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) เปรียบเทียบคุณลักษณะทั่วไปกับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิต และ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งด้วยสถิติอ้างอิง Independent t-Test และการวิเคราะห์ความแปรปรวน One-Way ANOVA และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทั่วไปกับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิต และ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งด้วยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

สรุปผลการศึกษา

ส่วนที่ 1 คุณลักษณะทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 69.05 มีช่วงอายุอยู่ระหว่าง 20-21 ปีมากที่สุด ร้อยละ 41.50 กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 1 ร้อยละ 29.25 สอบได้เกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุดอยู่ระหว่าง 3.26-4.00 ร้อยละ 46.60 และเกรดเฉลี่ยสะสมอยู่ระหว่าง 2.51-3.25 มากที่สุด ร้อยละ 51.02 ในด้านข้อมูลเกี่ยวกับครอบครัว พบว่า นักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ส่วนใหญ่เป็นบุตรคนที่ 1 ร้อยละ 62.24 มีพี่น้อง 2 คน ร้อยละ 55.78 พักอาศัยอยู่กับบิดาและมารดา ร้อยละ 38.44 ซึ่งปัจจุบันบิดาและมารดาอยู่ด้วยกัน ร้อยละ 79.93 โดยบิดารับราชการ ร้อยละ 30.27 ส่วนมารดาประกอบอาชีพค้าขาย/ธุรกิจส่วนตัวมากที่สุด ร้อยละ 26.19 นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ส่วนใหญ่มีเพื่อนสนิทมากกว่า 7 คนขึ้นไปมากที่สุด ร้อยละ 33.67 ส่วนใหญ่ยังไม่มีประวัติการทำงานพิเศษ/มีรายได้เสริมในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา ร้อยละ 84.35 และยังไม่เคยเป็นผู้ริเริ่ม ผู้นำ หรือผู้มีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมนักศึกษา ร้อยละ 60.20 แต่สมัครเข้าร่วมกิจกรรมโดยสมัครใจ ร้อยละ 81.97 ส่วนใหญ่เต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้ ร้อยละ 56.12 และส่วนใหญ่ยังไม่เคยเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง ร้อยละ 71.43

ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับตนเอง

ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ มีอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิต อุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ อุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己เข้าใจเรา อุปนิสัยที่ 7 การปล่อยให้คนอื่นอยู่เสมอ กลุ่มชัยชนะส่วนตัว (อุปนิสัยที่ 1-3 และ 7) และกลุ่มชัยชนะในสังคม (อุปนิสัยที่ 4-6 และ 7) โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.34 - 5.17) สำหรับอุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ อุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ อุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความแตกต่าง โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.33)

ส่วนที่ 3 การทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐาน คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ต่างกันมีระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสุขในการดำเนินชีวิต 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง กลุ่มชัยชนะส่วนตัว และกลุ่มชัยชนะในสังคม ดังตารางที่ 100

ตารางที่ 101 สรุปผลการทดสอบคุณลักษณะทั่วไปกับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต 7 อุปนิสัย สำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง กลุ่มชัยชนะส่วนตัว และกลุ่มชัยชนะในสังคม

คุณลักษณะทั่วไป	อุปนิสัยแสดง พื้นฐานทางอารมณ์	อุปนิสัยแสดงความ สมดุลในการดำเนินชีวิต	7 อุปนิสัยสำหรับ ผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง	กลุ่มชัยชนะ ส่วนตัว	กลุ่มชัยชนะ ในสังคม
เพศ	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน
อายุ	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน	ยอมรับสมมติฐาน อุปนิสัยที่ 4	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน
ชั้นปีการศึกษา	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน
สาขาวิชา	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน
เกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาต่ำสุด	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน	ยอมรับสมมติฐาน อุปนิสัยที่ 6	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน
เกรดเฉลี่ยสะสม	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน
ลำดับบุตรในครอบครัว	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน
บุคคลที่พักอาศัยอยู่ในปัจจุบัน	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน
สถานภาพของบิดา/มารดา	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน
อาชีพของบิดา	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน
อาชีพของมารดา	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน
จำนวนเพื่อนสนิท	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน
การทำงานพิเศษหรือมีรายได้เสริมในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน
การเป็นผู้ริเริ่มหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน	ยอมรับสมมติฐาน อุปนิสัยที่ 4 , อุปนิสัยที่ 5 , อุปนิสัยที่ 6	ปฏิเสธสมมติฐาน	ยอมรับสมมติฐาน

ตารางที่ 101 (ต่อ) สรุปผลการทดสอบคุณลักษณะทั่วไปกับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง กลุ่มชัยชนะส่วนตัว และกลุ่มชัยชนะในสังคม

คุณลักษณะทั่วไป	อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์	อุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต	7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง	กลุ่มชัยชนะส่วนตัว	กลุ่มชัยชนะในสังคม
การสมัครเข้าร่วมกิจกรรมโดยความสมัครใจ	ปฏิเสธสมมติฐาน	ยอมรับสมมติฐาน	ยอมรับสมมติฐาน อุปนิสัยที่ 4 อุปนิสัยที่ 5 , อุปนิสัยที่ 7	ปฏิเสธสมมติฐาน	ยอมรับสมมติฐาน
ระดับการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้	ยอมรับสมมติฐาน	ยอมรับสมมติฐาน	ยอมรับสมมติฐาน อุปนิสัยที่ 1 , อุปนิสัยที่ 2 , อุปนิสัยที่ 3 , อุปนิสัยที่ 4 , อุปนิสัยที่ 6, อุปนิสัยที่ 7	ยอมรับสมมติฐาน	ยอมรับสมมติฐาน
การเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง	ปฏิเสธสมมติฐาน	ปฏิเสธสมมติฐาน	ยอมรับสมมติฐาน อุปนิสัยที่ 4, อุปนิสัยที่ 7	ยอมรับสมมติฐาน	ยอมรับสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐาน

3.1 คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ต่างกันมีระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์แตกต่างกัน

ผลการทดสอบพบว่า การเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะ หรือมหาวิทยาลัย จัดให้ต่างกัน มีระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

3.2 คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ต่างกันมีระดับอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิตแตกต่างกัน

ผลการทดสอบพบว่า การสมัครเข้าร่วมกิจกรรมโดยความสมัครใจที่ต่างกันมีผลต่อระดับอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ การเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะ หรือมหาวิทยาลัย จัดให้ต่างกัน มีระดับอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.3 คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ต่างกันมีระดับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งแตกต่างกัน

ผลการทดสอบพบว่า อายุที่ต่างกันมีผลต่อระดับอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุดที่ต่างกันมีผลต่อระดับอุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความแตกต่าง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 การเป็นผู้ริเริ่มหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาต่างกันมีผลต่อระดับอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ และอุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己เข้าใจเรา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีผลต่อระดับอุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความแตกต่าง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 สำหรับการสมัครเข้าร่วมกิจกรรมโดยความสมัครใจ มีผลต่อระดับอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ และอุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己เข้าใจเรา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และมีผลต่อระดับอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะ หรือมหาวิทยาลัย จัดให้ต่างกัน มีผลต่อระดับอุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ อุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ และอุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความแตกต่าง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 มีผลต่อระดับอุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 มีผลต่อระดับอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ อุปนิสัยที่ 5 เข้าใจ

ผู้อื่นก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา และอุปนิสัยที่ 7 การกลับเนื้อยให้คมอยู่เสมอ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

3.4 คุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างที่ต่างกันมีระดับกลุ่มชัยชนะส่วนตัวและอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคมแตกต่างกัน

ผลการทดสอบพบว่า การเป็นผู้ริเริ่มหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาต่างกันมีผลต่อมีระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 การสมัครเข้าร่วมกิจกรรมโดยความสมัครใจต่างกันมีผลต่อมีระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 การเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรมักศึกษา คณะ หรือมหาวิทยาลัยจัดให้ต่างกัน มีผลต่อระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตัว และ อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะในสังคมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 สำหรับการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งที่ต่างกัน มีผลต่อระดับอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตัวแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ส่วนที่ 4 ทดสอบความสัมพันธ์

4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทั่วไปกับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์

ผลการทดสอบพบว่า การเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรมักศึกษา คณะ หรือมหาวิทยาลัยจัดให้มีความสัมพันธ์กับระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทั่วไปกับอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต

ผลการทดสอบพบว่า ลำดับบุตรในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับระดับอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 และ การเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรมักศึกษา คณะ หรือมหาวิทยาลัยจัดให้มีความสัมพันธ์กับระดับอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิตอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างคุณลักษณะทั่วไปกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่ง

ผลการทดสอบพบว่าการทำงานพิเศษหรือมีรายได้เสริมในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา มีความสัมพันธ์กับระดับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ การเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรมักศึกษา คณะ หรือมหาวิทยาลัยจัดให้มีความสัมพันธ์กับระดับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001

อภิปรายผลการศึกษา

อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์และอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต

(1) อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์

จากการศึกษาพบว่า โดยรวมนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์มีอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.44) แสดงว่า นักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์มีอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีอุปนิสัยเป็นคนรักษาสัญญาและเกียรติและชื่อเสียง และอุปนิสัยแสดงความเมตตาและความเห็นใจต่อผู้อื่น ซึ่งเป็นอุปนิสัยที่พึงประสงค์ของผู้ปฏิบัติหน้าที่ในการให้บริการด้านการให้ความช่วยเหลือผู้ป่วยคือ มีนิสัยเอื้อเฟื้อ โอบอ้อมอารี มีจิตใจให้บริการตลอดจนมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่ และสังคม จากคุณลักษณะดังกล่าวนี้จะเห็นว่า นักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์สามารถที่จะพัฒนาตนเองไปสู่อุปนิสัยที่มีประสิทธิผลยิ่งทั้งเจ็ดประการได้อย่างไม่ยากเกินไปนัก

สำหรับอุปนิสัยเกี่ยวกับไม่พุดถึงสิ่งไม่ดีของคนอื่นลับหลัง พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (ค่าเฉลี่ย 3.93) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ทุกสาขาวิชายังมีการพุดถึงสิ่งไม่ดีของคนอื่นลับหลังอยู่บ้าง ซึ่งนักศึกษาจะต้องใช้เวลาในการฝึกฝนและปฏิบัติตนให้อยู่ในกรอบแนวคิดที่ดีที่จะสามารถนำพาตนเองไปสู่โลกทัศน์ที่กว้างไกลได้อย่างสมบูรณ์แบบมากยิ่งขึ้น

การศึกษาคั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชชชนนญ์ เกียรติไชยกร (2554) งานวิจัยของ รสกร ตั้งไพบูรณ์ทรัพย์ งานวิจัยของ กนกวรรณ เทพพันธา (2554) และงานวิจัยของ ฉัฐพร อ่องคณา (2554) พบว่า ภาพรวมของอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ ของนักศึกษาแพทย์ศาสตร์ชั้นคลินิก นักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ และนักศึกษาคณะทันตแพทย์ศาสตร์ อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างมีคล้ายคลึงกันคือ เป็นนักศึกษาในสายวิทยาศาสตร์สุขภาพเช่นเดียวกัน

(2) อุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต

จากการศึกษาพบว่า โดยรวมนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์มีอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.37) ซึ่งนักศึกษามีการทุ่มเทในสิ่งที่ทำ แต่ไม่ถึงกับทำให้หมดแรงหรือหมดสภาพมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย 4.62) แสดงให้เห็นว่า นักศึกษามีความ

รับผิดชอบในงานที่ได้รับมอบหมาย และมีความทุ่มเทที่จะทำให้งานนั้นๆ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ขณะเดียวกันก็รู้จักที่จะประเมินความสามารถของตนเองได้อย่างเหมาะสม ซึ่งถือว่าเป็นอุปนิสัยที่ดี

แต่เป็นที่น่าสังเกตว่า อุปนิสัยเวลาทำงาน คำนึงถึงจุดสนใจและความต้องการของคนที่กำลังทำงานให้นั้น นักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ยังทำได้ไม่ค่อยดีนัก ซึ่งอาจจะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาตนเอง ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอุปนิสัยไปในทางที่ผิดได้ยาก และอาจจะส่งผลต่อการดำเนินชีวิตในสังคมตามไปด้วย เพราะนักศึกษาไม่สามารถทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงาน หรือบุคคลอื่น ๆ

การศึกษาเกี่ยวกับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ และของอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิตในครั้งนี้ แม้ว่านักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์จะมีข้อบกพร่องของอุปนิสัยบางประการอยู่บ้าง แต่ถ้าหากนักศึกษาได้มีโอกาสฝึกฝน ด้วยความอดทนและตั้งใจจริงก็จะสามารถเปลี่ยนแปลงอุปนิสัยดังกล่าวไปในทางที่ดีขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดของ สตีเฟน อาร์ โควีย์ (Stephen R. Covey, 1989) กล่าวว่า พฤติกรรมของคนเราเกิดจากอุปนิสัยต่าง ๆ ในตัวเรา ความคิดจะส่งผลให้เกิดการปฏิบัติ และเมื่อปฏิบัติเป็นนิจก็จะกลายเป็นอุปนิสัย เมื่อมีอุปนิสัยก็จะกลายเป็นคุณลักษณะ และจะกลายเป็นวิถีชีวิตในที่สุด เพราะอุปนิสัยเป็นการผสมผสานกันระหว่าง ความรู้ ทักษะและความปรารถนา โดยความรู้เป็นกรอบความคิดที่ได้จากทฤษฎีเป็นแนวทางให้ทราบว่าต้องทำอะไร และทำไปทำไม ทักษะเป็นความรู้ที่ทำให้ทราบว่าต้องทำอย่างไร และความปรารถนาเป็นแรงกระตุ้น เป็นความคิดที่ว่าต้องการทำอะไร เมื่อผสานทั้งสามอย่างเข้าด้วยกันจะทำให้กลายเป็นอุปนิสัย

การศึกษารุ่นนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชต์ชนนัญ เกียรติไชยกร (2554) งานวิจัยของ กนกวรรณ เทพพันธา (2554) และงานวิจัยของ ณิชพร อึ้งคณา (2554) พบว่า ภาพรวมของอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ ของนักศึกษาแพทย์ศาสตร์ชั้นคลินิก นักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ และนักศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์ อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างมีคล้ายคลึงกันคือ เป็นนักศึกษาในสายวิทยาศาสตร์สุขภาพเช่นเดียวกัน ซึ่งจะต้องมีนิสัยเอื้อเพื่อ โอบอ้อมอารีและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อการให้บริการด้านการตรวจวินิจฉัย บำบัดรักษา และป้องกันโรค ตลอดจนการส่งเสริมสุขภาพ

7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพ

ในการอภิปรายผล 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพ ผู้ศึกษาได้แบ่งการอภิปรายผลออกเป็น 3 ส่วนใหญ่ๆ ได้แก่ อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตัว (อุปนิสัยที่ 1 ถึง อุปนิสัยที่ 3) อุปนิสัยชัยชนะในสังคม (อุปนิสัยที่ 4 ถึง อุปนิสัยที่ 6) และอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ

(1) อุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตัว

อุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน พบว่า โดยรวมนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์มีอุปนิสัยการเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อนอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.65) นอกจากนี้ นักศึกษายังมีอุปนิสัยที่ 1 อยู่ในระดับมากทั้งหมด โดยนักศึกษาสามารถควบคุมชีวิตตัวเองได้มากที่สุด มีความรับผิดชอบต่ออารมณ์และการกระทำของตัวเองมากกว่าที่จะโทษผู้อื่นหรือสิ่งรอบข้าง ตลอดจนมีความทุ่มเทความพยายามในสิ่งที่ตัวเองสามารถทำได้ แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์มีแนวโน้มของการเป็นฝ่ายเริ่มต้นที่ดี เพราะการเริ่มต้นลงมือทำก่อนโดยไม่ต้องรอให้คนอื่นทำให้นั้นถือเป็นการแสดงความรับผิดชอบอย่างหนึ่งของชีวิตตนเอง และมีความพร้อมที่จะปฏิบัติต่อสังคมสิ่งแวดล้อม และสามารถมองเห็นความสำเร็จในอนาคตได้ ซึ่งจะเป็นพื้นฐานในการก้าวไปสู่อุปนิสัยที่ 2 คือ เริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ สอดคล้องกับแนวคิดของ สตีเฟน อาร์ โควีย์ (Stephen R. Covey, 1989) เสนอว่า อุปนิสัยการเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อนหรือโปรแอกทีฟนี่เป็นอุปนิสัยพื้นฐานของผู้มีประสิทธิผล ยิ่งซึ่งมีความหมายมากกว่าการกระทำในเชิงรุก แต่ต้องเป็นผู้มีความคิดก้าวหน้า มีความรับผิดชอบต่อชีวิตของตนเอง เป็นผู้กำหนดชีวิตของตนโดยมีการพิจารณาเอาไว้ก่อน และพฤติกรรมที่แสดงออกเป็นผลจากการตัดสินใจเลือกอย่างมีสติ โดยตั้งอยู่บนรากฐานของค่านิยมในใจ มิใช่ผลจากเงื่อนไขที่อยู่บนรากฐานของอารมณ์ความรู้สึก และค่านิยมในใจจะเป็นตัวขับเคลื่อนหรือกำกับให้ผลิตผลงานชั้นดีมีคุณภาพ

การศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ฉันทวรพงศ์ ประหยัดผล (2549) ได้ศึกษาอุปนิสัย 7 ประการของผู้มีประสิทธิผลสูงของอาจารย์แนะแนวผู้ให้คำปรึกษาที่มีความสำเร็จในงานแตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา คือ อาจารย์แนะแนวผู้ให้คำปรึกษาในโรงเรียนรัฐบาล ในเขต 8 จังหวัดภาคเหนือ จำนวน 139 คน โดยได้ศึกษาเกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิผลยิ่งตามหลักการของ Covey (1989) พบว่า อาจารย์แนะแนวผู้ให้คำปรึกษาในโรงเรียนรัฐบาลมีอุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อนอยู่ในระดับสูง จะเห็นได้ชัดว่า กลุ่มตัวอย่างของ ฉันทวรพงศ์ ประหยัดผล อาจารย์แนะแนวผู้ให้คำปรึกษาในโรงเรียนรัฐบาล ซึ่งมีวุฒิภาวะที่สูงกว่านักศึกษาเทคนิคการแพทย์ อีกทั้งยังเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ ดังนั้นจึงต้องเป็นผู้นำทางที่ดี ปฏิบัติให้เป็นตัวอย่าง และสามารถชี้แนะสิ่งที่มีประโยชน์ให้กับผู้รับการถ่ายทอดได้ อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ เทพพันธา (2554) และงานวิจัยของ ฉวีพร อ่องคณา (2554) ที่ได้ทำการศึกษา การวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ และนักศึกษาทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งเป็นนักศึกษาในสาย

วิทยาศาสตร์สุขภาพเช่นเดียวกันผลการศึกษาพบว่ามียุโรปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อนอยู่ในระดับมาก

ยุโรปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ

จากการศึกษาพบว่า โดยรวมนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์มียุโรปนิสัยการเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ อยู่ในระดับค่อนข้างมาก (ค่าเฉลี่ย 4.28) แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ ยังมีข้อบกพร่องบางประการในการเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การเริ่มต้นแต่ละสัปดาห์ด้วยเป้าหมายที่ชัดเจนว่า ต้องการทำอะไรให้สำเร็จยังไม่ปรากฏเด่นชัดมากนัก ถึงแม้ว่านักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์จะรู้ว่าต้องการความสำเร็จอะไรในชีวิตก็ตาม แต่การจัดเตรียมสิ่งนั้นๆ อาจจะต้องใช้เวลาในการศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการ โดยเฉพาะในเรื่องของการบริหารเวลา และการจัดทำแผนสำหรับเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของยุโรปนิสัยที่ 2 ที่จะทำให้นักศึกษามุ่งหมายได้อย่างรวดเร็ว การบริหารจัดการจึงเป็นเหมือนความสามารถในการไต่บันไดแห่งความสำเร็จได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิผล ซึ่ง สตีเฟน อาร์ โควีย์ (Stephen R. Covey, 1989) ได้กล่าวไว้ว่า การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจเป็นการเริ่มต้นด้วยความเข้าใจตนเองอย่างชัดเจนว่า ต้องการจะเดินทางไปยังจุดใด ทราบจุดหมายที่ต้องการจะไปให้ถึง เพื่อกำหนดทิศทางชีวิตและก้าวไปทีละก้าว มุ่งหน้าไปยังจุดหมายนั้นในทางที่ถูกต้อง วิธีที่ทรงประสิทธิผลที่สุดในการเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ คือ การเขียนคำปณิธานส่วนบุคคล โดยเริ่มต้นที่จุดศูนย์กลาง ซึ่งจุดศูนย์กลางนี้จะแปลนกำหนดปัจจัยสนับสนุนชีวิต 4 ประการ ได้แก่ ความมั่นคงในจิตใจ (Security) เครื่องนำทาง (Guidance) ปัญญา (Wisdom) และอำนาจ ปัจจัยทั้ง 4 นี้ต้องอาศัยซึ่งกันและกันจึงจะให้ประโยชน์สูงสุด

การศึกษานี้ขัดแย้งกับงานวิจัยของ พรศิริ พิพัฒน์พานิช (2550) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของลักษณะนิสัย 7 ประการของบุคคลที่มีประสิทธิผลในการทำงานตามหลักการของ Covey ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงต่อรูปแบบความคิดสร้างสรรค์ตามทฤษฎีของ Michael J. Kirton ของพยาบาลประจำการโรงพยาบาลรามาริบัติ พบว่า พยาบาลประจำการโรงพยาบาลรามาริบัติมียุโรปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจอยู่ในระดับสูง และขัดแย้งกับงานวิจัยของ ชัดชัชชนนัญ เกียรติไชยกร (2554) ทำการศึกษา การวัดระดับยุโรปนิสัยของนักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิก มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มียุโรปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ามีความแตกต่างในเรื่องของกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา ซึ่งมีจุดเริ่มต้นและจุดมุ่งหมายปลายทางไม่เหมือนกัน

การศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ เทพพันธา (2554) และงานวิจัยของ ณัฐพร อ่องคณา (2554) ที่ได้ทำการศึกษา การวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ และนักศึกษาทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งเป็นนักศึกษาในสายวิทยาศาสตร์สุขภาพ เช่นเดียวกัน ผลการศึกษาพบว่า มีอุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจอยู่ในระดับค่อนข้างมาก

อุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ

จากการศึกษาพบว่า โดยรวมนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์มีอุปนิสัยการทำตามลำดับความสำคัญอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (ค่าเฉลี่ย 4.28) ในประเด็นย่อย นักศึกษามีวินัยในการทำตามแผนต่างๆ (ไม่ผัดวัน ประกันพรง ไม่ปล่อยเวลาให้สูญเปล่าในแต่ละวัน) และไม่ยอมให้กิจกรรมต่างๆ ที่สำคัญที่ต้องทำในชีวิตหายไปเพราะกิจกรรมที่วุ่นวายอื่นๆ ในแต่ละวัน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับค่อนข้างมาก แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาค่อนข้างจะเคร่งครัดกับตนเอง โดยเฉพาะในเรื่องของระเบียบแบบแผน และการลำดับความสำคัญของสิ่งที่ต้องทำก่อนหรือหลัง เนื่องจากลักษณะงานของนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์เป็นงานที่มีลำดับขั้นตอนและแผนงานที่แน่นอนไม่สามารถปล่อยให้เกิดความผิดพลาดได้ นักเทคนิคการแพทย์ต้องมีการวางแผนว่าจะต้องทำอะไรบ้างอย่างไรในใจก่อนเสมอเพื่อไม่ให้เกิดความผิดพลาดขึ้น จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้นักเทคนิคการแพทย์มักจะมีลักษณะนิสัยชอบวางแผนวางแผนเป้าหมายที่จะปฏิบัติงานไว้ก่อนเสมอ สตีเฟน อาร์โคเวีย (Stephen R. Covey, 1989) กล่าวว่า การบริหารงานที่มีประสิทธิผลก็คือ การทำตามลำดับความสำคัญ ต้องรู้ว่าสิ่งไหนต้องทำก่อน จากนั้นก็นำสิ่งนั้นขึ้นมาทำเป็นลำดับแรกของการทำงาน เป็นการจัดระเบียบวินัยเพื่อทำสิ่งต่างๆ ให้สำเร็จ อุปนิสัยที่ 3 จึงเกี่ยวข้องกับการบริหารเวลา โดยมีปัจจัย 2 อย่างคือ “ความเร่งด่วน” และ “ความสำคัญ” ที่เป็นตัวกำหนดกิจกรรมต่างๆ และการบริหารเวลาที่จะก่อให้เกิดประสิทธิผลมากที่สุด ก็จะต้องให้ความสำคัญและทำในเรื่องที่มีความสำคัญก่อนเรื่องเร่งด่วนเสมอ

การศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธวัชชนนัญ เกียรติไชยกร (2554) และ รสกร ตั้งไพบูรณ์ทรัพย์ (2554) ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาแพทยศาสตร์ชั้นคลินิก และนักศึกษาคณะพยาบาลศาสตร์ ซึ่งเป็นนักศึกษาในสายวิทยาศาสตร์สุขภาพเช่นเดียวกัน มีอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ อยู่ในระดับค่อนข้างมากเหมือนกัน

ในภาพรวมของอุปนิสัยในกลุ่มชัยชนะส่วนตัวของนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์พบว่า มีระดับอุปนิสัยชัยชนะส่วนตัวอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.47) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักศึกษาเทคนิคการแพทย์มีพื้นฐานของอุปนิสัยชัยชนะส่วนตัวที่ดี กล่าวคือ มีการเริ่มต้นที่ดี มีจุดหมายในใจ และมี

ความมุ่งมั่นที่จะทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายหรือประสบความสำเร็จด้วยตนเอง จึงมีแนวโน้มที่ก้าวไปสู่อุปนิสัยชัยชนะในสังคมได้ในอนาคต เนื่องด้วยเหตุที่อุปนิสัยที่ 1 ถึง อุปนิสัยที่ 3 เกี่ยวข้องกับการเอาชนะใจตนเอง พึ่งพาตนเอง เมื่อสามารถพึ่งพาตนเองได้ก็ถือว่ามีความพื้นฐานสำหรับการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันได้ก็จะสามารถก้าวไปสู่การชนะใจผู้อื่นด้วยการทำงานเป็นทีม

(2) อุปนิสัยชัยชนะในสังคม

อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ

จากการศึกษาพบว่า โดยรวมนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์มีอุปนิสัยการคิดแบบชนะ/ชนะอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.55) ในประเด็นย่อย นักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ให้ความสำคัญร่วมมือกับผู้อื่นมากที่สุด นอกจากนี้ ในการแก้ไขข้อขัดแย้งก็มีความพยายามที่จะหาวิธีที่ทำให้ทุกฝ่ายได้ประโยชน์ แสดงให้เห็นว่า เนื่องจากลักษณะการเรียนรู้ของนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์มีลักษณะการเรียนรู้แบบเป็นทีมเสมอ เมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้นสมาชิกในทีมต้องร่วมมือกันในการแสวงหาทางออกเพื่อแก้ไขปัญหาในเป้าหมายทั้งของตนเองและเพื่อนร่วมงาน และยังต้องรักษาความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ร่วมงานอีกด้วย ดังนั้นการทำงานจึงต้องอาศัยความร่วมมือเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง จึงทำให้ลักษณะนิสัยคิดแบบชนะ/ชนะนั้นมีค่าเฉลี่ยในระดับดีมาก

การศึกษานี้สอดคล้องกับแนวคิดของ ซึ่งความร่วมมือนี้จะต้องอยู่บนรากฐานของแนวคิดชนะ/ชนะดังที่ สตีเฟน อาร์ โควีย์ (Stephen R. Covey, 1989, p.207) เสนอว่า แนวคิดชนะ/ชนะเป็นแนวคิดของความร่วมมือไม่ใช่การแข่งขัน เป็นกรอบแห่งความคิดและหัวใจที่แสวงหาผลประโยชน์ร่วมกันในทุกความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ซึ่งเป็นข้อตกลงหรือหนทางแก้ปัญหาที่จะได้รับประโยชน์และความพึงพอใจกันทั้งสองฝ่าย ความสำเร็จของคนคนหนึ่งไม่ได้กีดกันความสำเร็จของผู้อื่น หลักการชนะ/ชนะเป็นอุปนิสัยของภาวะผู้นำระหว่างบุคคลที่ต้องอาศัยวิสัยทัศน์ การริเริ่มเชิงรุกไปรแอกทีฟและความมั่นคง การชี้แนะ ปัญญาและพลังอำนาจที่มาจากภาวะผู้นำส่วนบุคคลที่ยึดหลักการเป็นจุดศูนย์กลาง และแนวคิดชนะ/ชนะนี้ก่อกำเนิดมาจากคุณลักษณะแห่งบุรณภาพ วุฒิภาวะและกรอบของจิตใจเหลือเฟือ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ เทพพันธา (2554) และงานวิจัยของ ณัฐพร อ่องคณา (2554) ที่ได้ทำการศึกษา การวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ และนักศึกษาคณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งเป็นนักศึกษาในสายวิทยาศาสตร์สุขภาพเช่นเดียวกัน ผลการศึกษาพบว่ามีอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะอยู่ในระดับมาก

อุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา

จากการศึกษาพบว่า โดยรวมนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์มีอุปนิสัยเข้าใจผู้อื่นก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเรา อยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.59) และมีระดับมากในประเด็นย่อยทุกประเด็น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของความพยายามทำความเข้าใจถึงมุมมองของผู้อื่น อ่อนไหวต่อความรู้สึกของผู้อื่น และในขณะที่ต้องเป็นผู้ฟัง นักศึกษาก็พยายามทำความเข้าใจผู้พูดจากมุมมองของผู้พูด ไม่ใช่แค่จากมุมมองของตัวเองเท่านั้น แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์มีพื้นฐานของการเข้าใจผู้อื่นเป็นอย่างดี และการพยายามเข้าใจผู้อื่นจะช่วยให้ทราบปัญหาและความต้องการของผู้อื่น ได้ชัดเจน ทำให้สามารถแก้ปัญหาได้ตรงจุดและสามารถพูดอย่างเปิดเผย ซึ่ง สตีเฟ่น อาร์ โควีย์ (Stephen R. Covey, 1989, p 275) กล่าวว่า ความเข้าใจซึ่งกันและกัน เป็นกุญแจสำคัญของหลักการติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลที่มีประสิทธิผล เมื่อเราเข้าใจผู้อื่นได้อย่างลึกซึ้ง จะทำให้มองเห็นคุณค่าในตัวผู้อื่นมากขึ้น ช่วยให้มีระดับความสัมพันธ์และความไว้วางใจเพิ่มขึ้น และช่วยให้ผู้อื่นพร้อมจะเข้าใจเรา เมื่อเกิดความเข้าใจกันและกันอย่างถ่องแท้ ก็เปรียบเหมือนเปิดประตูสู่ดินแดนความคิดสร้างสรรค์และทางเลือกสายที่สาม ความแตกต่างระหว่างเราไม่ถือเป็นอุปสรรคคิดกันในการสื่อสาร และการร่วมมือกันสร้างความเจริญ ก้าวหน้าอีกต่อไป แต่ในทางตรงข้ามความต่างนั้นจะเป็นบันไดก้าวแรกไปสู่การผืนักพลังประสานความต่าง

การศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ เทพพันธา (2554) และงานวิจัยของ ณัฐพร อ่องคณา (2554) ที่ได้ทำการศึกษา การวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ และนักศึกษาทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งเป็นนักศึกษาในสายวิทยาศาสตร์สุขภาพ เช่นเดียวกัน ผลการศึกษาพบว่ามีอุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะให้ผู้อื่นเข้าใจเราอยู่ในระดับมาก

อุปนิสัยที่ 6 การผืนักพลังประสานความแตกต่าง

จากการศึกษาพบว่า โดยรวมนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์มีอุปนิสัยการผืนักพลังประสานความแตกต่างอยู่ในระดับค่อนข้างมาก (ค่าเฉลี่ย 4.18) ซึ่งนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ให้ความสำคัญและค้นหาสิ่งที่มีอยู่ภายในใจของผู้อื่นมากที่สุด แต่อุปนิสัยที่เกี่ยวกับการเป็นคนที่มีความคิดสร้างสรรค์ในการแสวงหาความคิดและวิธีการแก้ไขปัญหานั้นแปลกใหม่และดีกว่า และอุปนิสัยชอบกระตุ้นให้ผู้อื่นแสดงความคิดเห็นอาจจะต้องมีการพัฒนาด้านความคิดเพิ่มเติม ทั้งนี้เพื่อให้มีระดับอุปนิสัยที่ 6 การผืนักพลังประสานความแตกต่างเพิ่มมากขึ้น เพราะอุปนิสัยที่ 6 นี้ เป็นการนำข้อดีของอุปนิสัยทั้งหมดมารวมเข้าด้วยกันเพื่อให้การทำงานประสบผลสำเร็จ ด้วยการร่วมมืออย่างสร้างสรรค์

กุญแจสำคัญของการประสานพลังก็คือ การประสานพลังในตัวบุคคล เป็นการประสานพลังภายในตัวเองโดยการทำให้อุปนิสัยทั้ง 3 ข้อแรกฝังอยู่ในตัวเราให้ได้ ซึ่งจะทำให้เรารู้สึกมั่นคงเพียงพอที่จะรับมือกับความเลียงต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น เมื่อเรามีหลักการทั้ง 3 อยู่ในใจแล้ว ก็เหมือนกับเราได้พัฒนาจิตใจที่เอื้อเพื่อ และมีความคิดแบบ ชนะ / ชนะ และความเข้าใจผู้อื่น ซึ่งในการสื่อสารแบบประสานพลัง เราต้องเปิดใจ เปิดความคิดให้กว้างและเตรียมความรู้สึกลให้ดี พร้อมรับมือกับสิ่งใหม่ ๆ ที่จะเกิดขึ้นรวมทั้งทางเลือกใหม่และโอกาสใหม่ ซึ่ง สตีเฟน อาร์ โคเวย์ (Stephen R. Covey, 1989) ได้เสนอว่า แก่นสำคัญของการฝึกพลังประสานความต่าง คือการมองเห็นค่าความแตกต่าง ทั้งความแตกต่างเชิงความคิด เชิงอารมณ์และเชิงจิต การเห็นคุณค่าความแตกต่างจะบวกเพิ่มความรู้ บวกเพิ่มความเข้าใจ ให้มองเห็นโลกได้กว้างมากขึ้น หากเราใช้เพียงประสบการณ์ของตัวเอง เราจะทำงานโดยไม่มีข้อมูลเพียงพอ การฝึกพลังประสานความต่างถือเป็นหลักการที่ถูกต้องและมีประสิทธิผลในการพึ่งพาซึ่งกันและกัน การทำงานเป็นทีม และพัฒนาเอกภาพและความคิดสร้างสรรค์ร่วมกับผู้อื่น

การศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ เทพพันธา (2554) และงานวิจัยของ ณัฐพร อ่องคณา (2554) ที่ได้ทำการศึกษา การวัดระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ และนักศึกษาทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งเป็นนักศึกษาในสายวิทยาศาสตร์สุขภาพ เช่นเดียวกัน ผลการศึกษาพบว่ามียุโรปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความต่างอยู่ในระดับค่อนข้างมาก

ภาพรวมของอุปนิสัยกลุ่มช่วยชนะในสังคมของนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ พบว่าอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.50) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า จากพื้นฐานแห่งการพึ่งพาตนเองที่แน่นหนาทำให้นักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์มีศักยภาพเพียงพอที่จะพัฒนาไปสู่การแบ่งปันให้กับผู้อื่นมากขึ้น ด้วยวิธีการปรับเปลี่ยนแนวความคิดเดิมๆ ที่มุ่งแต่ความสำเร็จและประโยชน์ส่วนตน หันมาให้ความสนใจผู้อื่นด้วยความการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ตระหนักถึงการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน (Interdependence) และมีจุดมุ่งหมายเดียวกันคือ ประสบความสำเร็จร่วมกัน

อุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ

จากการศึกษาพบว่า โดยรวมนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์มีอุปนิสัยการลับเลื่อยให้คมอยู่เสมออยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย 4.68) โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การใช้เวลาในการหาความหมายและความสุขในชีวิต ซึ่งนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์สามารถทำได้มากที่สุด นอกจากนี้ยังมีความพยายามอย่างมากที่จะสร้างและปรับปรุงความสัมพันธ์กับผู้อื่น และให้ความสำคัญกับสุขภาพทางกาย

และความเป็นอยู่ที่ดีของตัวเอง แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์มีความพยายามที่พัฒนา โดยการปรับความสมดุลของชีวิต แสวงหาความรู้และสิ่งใหม่ ๆ เข้ามาในชีวิต เพื่อให้ดำรงอยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุข อีกทั้งวิชาชีพนักเทคนิคการแพทย์แม้จะตั้งอยู่บนแนวคิดและทฤษฎีเดิมที่มีอยู่แล้ว ไม่สามารถที่จะลบล้างหรือเปลี่ยนแปลงจากทฤษฎีเดิมได้เนื่องจากอาจจะเป็นอันตรายต่อชีวิตของผู้ที่มารับ บริการได้ แต่ในปัจจุบันเทคโนโลยีได้มีการพัฒนาและมีบทบาทต่อวิชาชีพมากขึ้นเพื่อให้การทำงาน การวินิจฉัยโรคของแพทย์มีความเที่ยงตรงและรวดเร็วยิ่งขึ้น นักเทคนิคการแพทย์จึงต้องพยายามศึกษา หาความรู้และหมั่นฝึกฝนความชำนาญอยู่เป็นประจำเพื่อป้องกันความผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้นได้ จึงทำ ให้ลักษณะนิสัยการกลับเนื้อให้คมอยู่เสมอของนักเทคนิคการแพทย์มีอุปนิสัยอยู่ในระดับมากเช่นกัน

การศึกษานี้สอดคล้องกับแนวคิดของ สตีเฟน อาร์ โคเวย์ (Stephen R. Covey, 1989) การกลับเนื้อให้คมอยู่เสมอเป็นการกระตุ้นหรือปรับปรุงตนเองตลอดเวลา เพื่อให้จัดการชีวิตได้ดีขึ้น เป็นคนที่พึ่งพาตนเองได้อย่างแท้จริงและพร้อมช่วยเหลือผู้อื่นด้วย โดยการปรับตัวใหม่และสร้างความ เข้มแข็งให้กับองค์ประกอบหลักของชีวิต ไม่ว่าจะเป็นมิติทางกายภาพที่เกี่ยวข้องถึงการดูแลสุขภาพ ร่างกาย กินอาหารที่มีประโยชน์ พักผ่อนให้เพียงพอและออกกำลังกายเป็นประจำ มิติแห่งจิตวิญญาณ เป็นการผูกมัดให้ปฏิบัติตามระบบค่านิยม ปฏิบัติตามสัญญา ศึกษาและทำสมาธิ มิติแห่งสติปัญญาเป็น การอ่าน วาดภาพในใจ วางแผน เขียนและมิติเชิงสังคม/อารมณ์เป็นการให้บริการ ร่วมรับรู้ความรู้สึก ผนิกพลังประสานความต่างและความมั่นคงในใจ ซึ่งต้องมีการฝึกฝนมิติทั้งสี่เป็นประจำและต่อเนื่อง

การศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกวรรณ เทพพันธา (2554) งานวิจัยของ ณัฐพร อ่องคณา (2554) และงานวิจัยของ รสกร ตั้งไพบูรณ์ทรัพย์ (2554) ที่ได้ทำการศึกษา การวัด ระดับอุปนิสัยของนักศึกษาคณะเภสัชศาสตร์ นักศึกษาทันตแพทยศาสตร์ และนักศึกษาคณะพยาบาล ศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งเป็นนักศึกษาในสายวิทยาศาสตร์สุขภาพเช่นเดียวกัน ผลการศึกษา พบว่ามีอุปนิสัยที่ 7 การกลับเนื้อให้คมอยู่เสมออยู่ในระดับมาก และเป็นอุปนิสัยที่โดดเด่นมากที่สุด ของอุปนิสัย 7 ประการของผู้ทรงประสิทธิภาพ

การพัฒนาอุปนิสัย 7 ประการของผู้มีประสิทธิภาพสูงยังเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่จะ ส่งเสริมความฉลาดในการเอาชนะอุปสรรค เนื่องจากตามแนวคิดของ Stoltz (1997) ที่กล่าวว่าบุคคลที่มีความ ฉลาดในการเอาชนะอุปสรรคมีคุณลักษณะ ดังนี้คือ มีความคิดสร้างสรรค์ เรียนรู้ตลอดเวลา รัก ความก้าวหน้า มีพลังความสามารถ มีความหวังอยู่เสมอ มีชีวิตชีวา และรื่นเริง มีสุขภาพจิตดี สามารถ ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดีซึ่งตรงกับองค์ประกอบของอุปนิสัย 7 ประการของผู้มี ประสิทธิภาพสูง รวมทั้งนักศึกษาที่เข้าร่วมโปรแกรมพัฒนาอุปนิสัย 7 ประการของผู้มีประสิทธิภาพสูง

ได้รับความรู้หรือประสบการณ์เพิ่มเติม ทำให้มีแนวความคิดใหม่ๆ ไปใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้งได้พัฒนาในด้านความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองและความฉลาดในการเอาชนะอุปสรรค ซึ่งการพัฒนาความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองและความฉลาดในการเอาชนะอุปสรรคนั้นจำเป็นต้องอาศัยประสบการณ์ ไม่ว่าจะมาจากประสบการณ์จากการเรียนรู้หรือจากสภาพแวดล้อมทางสังคม จากครอบครัวและเพื่อน ผู้ที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองสูงจะมีความเชื่อมั่นในตนเองมีความสามารถในการทำงานให้ประสบผลสำเร็จได้โดยไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่นความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองเป็นสิ่งที่สามารถพัฒนาได้ ถ้าบุคคลมีความพร้อมและเต็มใจที่จะพัฒนาตนเอง เพื่อดึงศักยภาพในตนเองที่มีอยู่ได้นำออกมาใช้ให้เกิดความสำเร็จและสามารถเอาชนะอุปสรรคในชีวิตได้

ข้อค้นพบ

อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์

1. นักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ที่การเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้แตกต่างกัน มีระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
2. การเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะ หรือมหาวิทยาลัยจัดให้มีความสัมพันธ์กับระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากข้อค้นพบดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า กิจกรรมมีผลระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ของนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ โดยนักศึกษาที่เต็มใจและเต็มใจอย่างยิ่งในการเข้าร่วมกิจกรรมฯ มีค่าเฉลี่ยของอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์สูงกว่านักศึกษาที่ไม่เต็มใจ หรือรู้สึกเฉยๆ ต่อการเข้าร่วมกิจกรรมฯ ซึ่งพบว่า นักศึกษาที่เต็มใจและเต็มใจอย่างยิ่งในการเข้าร่วมกิจกรรมฯ มีค่าเฉลี่ยของอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์เท่ากับ 4.45 และ 4.71 สำหรับนักศึกษาที่ไม่เต็มใจ หรือรู้สึกเฉยๆ ต่อการเข้าร่วมกิจกรรมฯ มีค่าเฉลี่ยของอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์เท่ากับ 3.33 และ 4.21 ตามลำดับ

นอกจากนี้ยังพบว่า กิจกรรมฯ ส่งผลต่อระดับความสัมพันธ์กับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ แสดงให้เห็นว่า ถ้านักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ได้มีโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะ หรือมหาวิทยาลัยจัดให้มากขึ้นเท่าไร ก็จะมีส่งผลต่อระดับอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์สูงมากขึ้นตามไปด้วย

อุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต

1. การสมัครเข้าร่วมกิจกรรมโดยความสมัครใจที่ต่างกันมีผลต่อระดับอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2. การเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะ หรือมหาวิทยาลัยจัดให้ต่างกัน มีระดับอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากข้อค้นพบนี้ แสดงให้เห็นว่า กิจกรรมนักศึกษามีผลต่อระดับอุปนิสัยแสดงความสมดุลในชีวิตของนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ ซึ่งพบว่า นักศึกษาที่เคยสมัครเข้าร่วมกิจกรรมโดยความสมัครใจมีระดับอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต 4.41 ขณะที่นักศึกษาที่ไม่เคยสมัครเข้าร่วมกิจกรรมโดยความสมัครใจมีระดับอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต 4.21 และขณะเดียวกัน นักศึกษาที่รู้สึกเฉยๆ ในการเข้าร่วมกิจกรรมฯ มีระดับอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิตแตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างที่เต็มใจอย่างยิ่งในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะ หรือมหาวิทยาลัยจัดให้ โดยนักศึกษาที่รู้สึกเฉยๆ ในการเข้าร่วมกิจกรรมฯ มีระดับอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต 4.15 ส่วนนักศึกษาที่เต็มใจอย่างยิ่งในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้ มีระดับอุปนิสัยแสดงความสมดุลในการดำเนินชีวิต 4.47

7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพ

1. อายุที่ต่างกันมีผลต่อระดับอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่า นักศึกษาที่มีอายุ 24 ปีขึ้นไป มีระดับอุปนิสัยที่ 4 แตกต่างจากนักศึกษากลุ่มอายุอื่นๆ นอกจากนี้ยังมีระดับอุปนิสัยที่ 4 น้อยที่สุดคือ 4.00 ขณะที่นักศึกษาที่มีอายุ 18-19 ปี มีระดับอุปนิสัย 4.55 นักศึกษาที่มีอายุ 20-21 ปี และอายุ 22-23 ปี มีระดับอุปนิสัยเท่ากัน คือ 4.58

2. เกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุดที่ต่างกันมีผลต่อระดับอุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยพบว่า นักศึกษาที่สอบได้เกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุดอยู่ระหว่าง 3.26-4.00 ระดับอุปนิสัยที่ 6 น้อยที่สุดคือ 4.12 ขณะที่นักศึกษาที่สอบได้เกรดเฉลี่ย 1.76-2.50 มีระดับอุปนิสัยที่ 6 เท่ากับ 4.55 และนักศึกษาที่สอบได้เกรดเฉลี่ย 2.51-3.25 มีระดับอุปนิสัยที่ 6 เท่ากับ 4.16 แสดงให้เห็นว่า นักศึกษาที่เคร่งเครียดกับการเรียนมากเกินก็จะส่งผลต่อระดับอุปนิสัยน้อยลง ในทางกลับกันนักศึกษาที่ปล่อยปละละเลยกับการเรียนมากเกินไป มุ่งเน้นแต่

กิจกรรมก็จะทำให้เกรดเฉลี่ยน้อยลง แต่กลับมีระดับอุปนิสัย ที่ 6 เพิ่มมากขึ้น ซึ่งขาดความสมดุลในการดำเนินชีวิต

3. การเป็นผู้ริเริ่มหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาต่างกันมีผลต่อระดับอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ และอุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己เข้าใจเรา และอุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความแตกต่าง แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งพบว่า นักศึกษาที่เคยเป็นผู้ริเริ่มหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษามีระดับอุปนิสัยที่ 4 อุปนิสัยที่ 5 และอุปนิสัยที่ 6 สูงกว่านักศึกษาที่ไม่เคยเป็นผู้ริเริ่มหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา ดังนี้

- นักศึกษาที่เคยเป็นผู้ริเริ่มหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษามีระดับอุปนิสัยที่ 4 เท่ากับ 4.68 นักศึกษาที่ไม่เคยเป็นผู้ริเริ่มหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา มีระดับอุปนิสัยที่ 4 เท่ากับ 4.47

- นักศึกษาที่เคยเป็นผู้ริเริ่มหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษามีระดับอุปนิสัยที่ 5 เท่ากับ 4.75 นักศึกษาที่ไม่เคยเป็นผู้ริเริ่มหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา มีระดับอุปนิสัยที่ 5 เท่ากับ 4.49

- นักศึกษาที่เคยเป็นผู้ริเริ่มหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษามีระดับอุปนิสัยที่ 6 เท่ากับ 4.38 นักศึกษาที่ไม่เคยเป็นผู้ริเริ่มหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา มีระดับอุปนิสัยที่ 6 เท่ากับ 4.05

4. การสมัครเข้าร่วมกิจกรรมโดยความสมัครใจ มีผลต่อระดับอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ อุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己เข้าใจเรา และอุปนิสัยที่ 7 การปล่อยใจให้จมอยู่เสมอ แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งพบว่า นักศึกษาที่เคยสมัครเข้าร่วมกิจกรรมโดยความสมัครใจมีระดับอุปนิสัยที่ 4 และอุปนิสัยที่ 5 และอุปนิสัยที่ 7 สูงกว่านักศึกษาที่ไม่เคยสมัครเข้าร่วมกิจกรรมโดยความสมัครใจ ดังนี้

- นักศึกษาที่เคยสมัครเข้าร่วมกิจกรรมโดยความสมัครใจมีระดับอุปนิสัยที่ 4 เท่ากับ 4.60 นักศึกษาที่ไม่เคยสมัครเข้าร่วมกิจกรรมโดยความสมัครใจ มีระดับอุปนิสัยที่ 4 เท่ากับ 4.31

- นักศึกษาที่เคยสมัครเข้าร่วมกิจกรรมโดยความสมัครใจมีระดับอุปนิสัยที่ 5 เท่ากับ 4.64 นักศึกษาที่ไม่เคยสมัครเข้าร่วมกิจกรรมโดยความสมัครใจ มีระดับอุปนิสัยที่ 5 เท่ากับ 4.38

- นักศึกษาที่เคยสมัครเข้าร่วมกิจกรรมโดยความสมัครใจมีระดับอุปนิสัยที่ 7 เท่ากับ 4.73 นักศึกษาที่ไม่เคยสมัครเข้าร่วมกิจกรรมโดยความสมัครใจ มีระดับอุปนิสัยที่ 7 เท่ากับ 4.47

5. การเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะ หรือมหาวิทยาลัยจัดให้ต่างกัน มีผลต่อระดับทั้ง 7 อุปนิสัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนี้ อุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ อุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ อุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己เข้าใจเรา อุปนิสัยที่ 6 การผนึกพลังประสานความแตกต่าง และอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังต่อไปนี้

- อุปนิสัยที่ 1 การเป็นฝ่ายเริ่มต้นทำก่อน นักศึกษาที่รู้สึกเฉยๆ ในการเข้าร่วมกิจกรรมฯ มีระดับอุปนิสัย เท่ากับ 4.48 นักศึกษาที่เต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมฯ มีระดับอุปนิสัยเท่ากับ 4.65 และนักศึกษาที่เต็มใจอย่างยิ่งในการเข้าร่วมกิจกรรมฯ มีระดับอุปนิสัย 4.85

- อุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ นักศึกษาที่รู้สึกเฉยๆ ในการเข้าร่วมกิจกรรมฯ มีระดับอุปนิสัยเท่ากับ 4.10 นักศึกษาที่เต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมฯ มีระดับอุปนิสัยเท่ากับ 4.30 และนักศึกษาที่เต็มใจอย่างยิ่งในการเข้าร่วมกิจกรรมฯ มีระดับอุปนิสัยเท่ากับ 4.45

- อุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ นักศึกษาที่รู้สึกเฉยๆ ในการเข้าร่วมกิจกรรมฯ มีระดับอุปนิสัยเท่ากับ 4.10 นักศึกษาที่เต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมฯ มีระดับอุปนิสัยเท่ากับ 4.30 และนักศึกษาที่เต็มใจอย่างยิ่งในการเข้าร่วมกิจกรรมฯ มีระดับอุปนิสัยเท่ากับ 4.45

- อุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ นักศึกษาที่รู้สึกเฉยๆ ในการเข้าร่วมกิจกรรมฯ มีระดับอุปนิสัยเท่ากับ 4.17 นักศึกษาที่เต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมฯ มีระดับอุปนิสัยเท่ากับ 4.62 และนักศึกษาที่เต็มใจอย่างยิ่งในการเข้าร่วมกิจกรรมฯ มีระดับอุปนิสัยเท่ากับ 4.81

- อุปนิสัยที่ 5 เข้าใจผู้อื่นก่อนจะ让自己เข้าใจเรา นักศึกษาที่รู้สึกเฉยๆ ในการเข้าร่วมกิจกรรมฯ มีระดับอุปนิสัยเท่ากับ 4.30 นักศึกษาที่เต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมฯ มีระดับอุปนิสัยเท่ากับ 4.61 และนักศึกษาที่เต็มใจอย่างยิ่งในการเข้าร่วมกิจกรรมฯ มีระดับอุปนิสัยเท่ากับ 4.88

- อุปนิสัยที่ 6 การผนึกพลังประสานความแตกต่าง นักศึกษาที่รู้สึกเฉยๆ ในการเข้าร่วมกิจกรรมฯ มีระดับอุปนิสัยเท่ากับ 4.01 นักศึกษาที่เต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมฯ มีระดับอุปนิสัยเท่ากับ 4.17 และนักศึกษาที่เต็มใจอย่างยิ่งในการเข้าร่วมกิจกรรมฯ มีระดับอุปนิสัยเท่ากับ 4.43

- อุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ นักศึกษาที่รู้สึกเฉยๆ ในการเข้าร่วมกิจกรรมฯ มีระดับอุปนิสัยเท่ากับ 4.46 นักศึกษาที่เต็มใจเข้าร่วมกิจกรรมฯ มีระดับอุปนิสัยเท่ากับ 4.64 และนักศึกษาที่เต็มใจอย่างยิ่งในการเข้าร่วมกิจกรรมฯ มีระดับอุปนิสัยเท่ากับ 5.05

6. นักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ที่มีการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งต่างกันมีระดับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งแตกต่างกันในอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ และอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนักศึกษาที่เคยเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งมีระดับอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ 4.68 ขณะที่นักศึกษาที่ไม่เคยเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งมีระดับอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ 4.50 สำหรับนักศึกษาที่เคยเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งมีระดับอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ 4.85 ขณะที่นักศึกษาที่ไม่เคยเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งมีระดับอุปนิสัยที่ 7 การลับเลื่อยให้คมอยู่เสมอ 4.62 แสดงให้เห็นการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งส่งผลให้นักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์มีระดับอุปนิสัยที่ 4 และอุปนิสัยที่ 7 สูงขึ้น

จากข้อค้นพบดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า คุณลักษณะเกี่ยวกับอายุ เกรดเฉลี่ยภาคการศึกษาล่าสุด การเป็นผู้ริเริ่มหรือมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา การสมัครเข้าร่วมกิจกรรมโดยความสมัครใจ และระดับการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะ หรือมหาวิทยาลัยจัดให้ ต่างกัน มีระดับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นการส่งเสริมให้นักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ให้มีการพัฒนาอุปนิสัยทั้ง 7 ที่ครบถ้วนสมบูรณ์ จึงควรพิจารณาถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของนักศึกษาเป็นสำคัญ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

1. การเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะ หรือมหาวิทยาลัยจัดให้ มีผลที่ดีต่ออุปนิสัย ดังนั้นทางคณะเทคนิคการแพทย์จึงควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรให้แก่ศึกษานอกเหนือไปจากการเน้นหนักในด้านวิชาการ เพื่อให้ให้นักศึกษาได้ผ่อนคลายความเครียดจากการเรียนที่ต้องทุ่มเทอย่างหนัก เช่นกิจกรรมค่ายคุณธรรม ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อฝึกให้นักศึกษาเป็นผู้มีคุณธรรมในตนเอง มีจิตใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่ผู้อื่น ทั้งยังเป็นการเสริมสร้างความสามัคคีภายในหมู่คณะ โดยใช้กิจกรรมสร้างสรรค์เป็นสื่อในการสร้างความสัมพันธ์อันดีภายในหมู่คณะ และเพื่อเป็นการบำเพ็ญประโยชน์ร่วมกันของนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์

2. ในแต่ละกิจกรรมที่ทางคณะเทคนิคการแพทย์และสโมสรมักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ได้จัดให้มีขึ้นนั้น จะเห็นได้ว่ายังไม่มีกิจกรรมใดที่เน้นส่งเสริมอุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความแตกต่าง ซึ่งแม้จะอยู่ในระดับค่อนข้างมาก แต่ระดับอุปนิสัยนี้ก็กลับน้อยกว่าอุปนิสัยอื่นๆ แม้ว่าจะมีกิจกรรม การสัมมนาและส่งมอบงานสโมสรมักศึกษา และ กิจกรรมสัมมนาผู้นำการทำกิจกรรมนักศึกษาที่ดูเหมือนว่าจะช่วยพัฒนาอุปนิสัยที่ 6 ได้บ้างก็ตาม แต่นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมเหล่านี้ ก็เป็นเพียงนักศึกษาเพียงกลุ่มหนึ่งที่สนใจในการทำกิจกรรมเท่านั้น ไม่ใช่ นักศึกษาทั้งหมดของคณะเทคนิคการแพทย์ ทำให้การพัฒนาอุปนิสัยที่ 6 นี้ อาจให้ประโยชน์เฉพาะนักศึกษาที่ทำกิจกรรมเหล่านี้เท่านั้น ดังนั้นคณะเทคนิคการแพทย์ ควรจัดให้มีกิจกรรมที่ให้นักศึกษาทั้งคณะ ทุกชั้นปี และทุกสาขาวิชา ได้มาพบปะกัน ทำกิจกรรมต่างร่วมกันเป็นประจำ เช่น กิจกรรมโลกใหม่ในรั้วสีน้ำเงิน จากเดิมที่เป็นกิจกรรมที่ให้นักศึกษาน้องใหม่ได้พบปะคณาจารย์ ก็เปิดโอกาสให้นักศึกษารุ่นพี่ ได้มีโอกาสเข้ามาต้อนรับ พบปะ และทำกิจกรรมไปพร้อมๆกับรุ่นน้องด้วย เพื่อเป็นการฝึกพลังประสานความต่าง ไม่ให้อยู่แค่ในมุมของตัวเอง ยอมรับความเห็นของผู้อื่น และเปิดใจยอมรับความเห็นที่แตกต่างได้ หรือกิจกรรมอนุรักษ์ประเพณีลอยกระทง ที่อาจให้นักศึกษาทุกคนมาร่วมช่วยกันทำกระทงเพื่อประกวด กิจกรรมนี้ก็ช่วยส่งเสริมให้นักศึกษาเกิดความคิดสร้างสรรค์ โดยเฉพาะหากมีการแข่งขันกันเป็นทีมด้วยแล้วก็จะยิ่งทำให้สมาชิกในทีม มีการร่วมกันวางแผน และยอมรับความคิดเห็นจากเพื่อนร่วมทีม ก็ถือเป็นกิจกรรมการฝึกพลังประสานความต่างได้อีกกิจกรรมหนึ่ง

3. ควรให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการนำเสนอกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อคัดเลือกกิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษาเอง

4. คณะเทคนิคการแพทย์ ควรมีการกำหนดระยะเวลาในการทำกิจกรรมแต่ละประเภท ให้มีความเหมาะสม และสามารถยืดหยุ่นได้ตามสถานการณ์ เพื่อไม่ให้นักศึกษาเคร่งเครียด หรือปล่อยปละละเลยกิจกรรมที่ทางคณะฯ มอบหมายให้ จนอาจส่งผลต่อการเรียน และต่อเป้าหมาย

5. ด้วยหลักการ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยังเป็นแนวคิดที่สามารถปรับใช้ได้กับบุคคลที่ต้องการพัฒนาตนเองไปสู่ความสำเร็จ ซึ่งก็หมายรวมถึงบุคลากรของคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้แก่ คณาจารย์ และบุคลากรสายสนับสนุนย่อมต้องการประสบความสำเร็จในการดำเนินชีวิตและหน้าที่การงาน และร่วมกันพัฒนาองค์กรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนั้น คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ควรจัดโครงการสัมมนาในหัวข้อเกี่ยวกับหลักการ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีความใฝ่รู้ เข้าใจตนเองและผู้อื่น ร่วมมือกันทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และนำไปสู่การเพิ่มพูนประสิทธิภาพ

และคุณภาพในการบริหารจัดการภายในคณะเทคนิคการแพทย์ โดยสามารถบรรจุหัวข้อในการสัมมนาประจำปีของคณะ การสัมมนาพัฒนาหลักสูตรของภาควิชา และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างและภายในหน่วยงาน เมื่อคณาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนได้เรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยของผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง เกิดความเข้าใจและนำไปปฏิบัติในการทำงานจนกลายเป็นอุปนิสัย โดยเฉพาะอาจารย์ที่มีความรู้เกี่ยวกับแนวคิด 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งนั้นจะสามารถถ่ายทอดแนวคิดดังกล่าวให้แก่นักศึกษาเทคนิคการแพทย์ ได้ทั้งในชั่วโมงเรียน และการทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่คณะจัดขึ้นจนกลายเป็นค่านิยมหลักองค์กรได้ และพยายามปลูกฝังอุปนิสัยเหล่านั้นให้กับอาจารย์และบุคลากรต่างๆผ่านวัฒนธรรมขององค์กร ให้ทุกคนยึดถือเป็นหลักปฏิบัติอย่างเคร่งครัด หรือ การจัดบอร์ดแนะนำแนวทางในการพัฒนาตนเองโดยใช้หลัก 7 อุปนิสัย สำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งเพื่อเป็นการกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ก่อนในลำดับแรก เป็นต้น อาจารย์และบุคลากรต่างๆต้องเป็นต้นแบบในการพัฒนาตนเอง ทำให้เห็นเป็นตัวอย่าง อย่างต่อเนื่อง ทุกคนในคณะต้องปฏิบัติในแนวทางเดียวกัน ต้องเน้น ย้ำ ซ้ำ ทวน และให้ความร่วมมือกันอย่างจริงจัง ทั้งนี้เพื่อที่อาจารย์และบุคลากรต่างๆเหล่านี้จะเป็นกำลังสำคัญในการสนับสนุนให้นักศึกษาเทคนิคการแพทย์มีคุณสมบัติที่ดี พร้อมทั้งจะเป็นบัณฑิตเทคนิคการแพทย์อย่างสมบูรณ์ และเป็นนักเทคนิคการแพทย์ที่มีประสิทธิภาพต่อไป

6. คณะเทคนิคการแพทย์ควรจัดทำสมุดประจำตัวในกับนักศึกษาเมื่อเริ่มเข้าศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ส่วนระเบียบการศึกษา และส่วนบันทึกความมุ่งหวัง กล่าวคือในส่วนระเบียบการศึกษาให้นักศึกษานบันทึกผลการศึกษาที่ได้เรียนไปแล้ว ซึ่งจะให้นักศึกษาสามารถประเมินผลการศึกษาและติดตามแผนศึกษาให้ครบตามที่หลักสูตรกำหนดได้ด้วยตนเอง และส่วนบันทึกความมุ่งหวัง ให้นักศึกษานบันทึกเป้าหมายของชีวิตทั้งในระยะสั้นและระยะยาวในทุกปีการศึกษา รวมทั้งผลงานที่ได้สร้างสรรค์ขึ้น และกลับมาประเมินผลของตนเองว่าสามารถเป้าหมายของตนเองได้หรือไม่ในปีการศึกษาต่อมา ทั้งนี้ อาจารย์ที่ปรึกษาสามารถตรวจสอบสมุดประจำตัวของนักศึกษาในความดูแลเพื่อติดตาม ประเมินพฤติกรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักศึกษาให้เป็นไปอย่างเหมาะสม และให้รางวัลด้วยการชมเชยหรือสิ่งของเล็กน้อยเพื่อเป็นกำลังใจแก่นักศึกษาต่อไป ซึ่งสมุดประจำตัวสามารถนำมาใช้เป็นแฟ้มสะสมผลงานได้อีกด้วย สำหรับกรณีนักศึกษาที่มีปัญหา มีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมนั้น อาจารย์ที่ปรึกษาควรความดูแลเป็นพิเศษ และคณะเทคนิคการแพทย์ควรแต่งตั้งคณะทำงานติดตามดูแลนักศึกษาลักษณะพิเศษ ซึ่งสามารถทำการติดตามนักศึกษาเป็นรายบุคคล โดยจัดอาจารย์หรือบุคลากรที่นักศึกษาให้ความสนิทสนมและไว้วางใจ เพื่อคอยให้คำแนะนำแก่นักศึกษาให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรม และมีอุปนิสัยที่เหมาะสมต่อไป

7. จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาเทคนิคการแพทย์ที่มีความเต็มใจอย่างยิ่งในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรมักศึกษา คณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้มีระดับของอุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงสมดุผลการดำเนินชีวิต 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง และกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น หน่วยกิจการนักศึกษาและพัฒนาคุณภาพนักศึกษา ซึ่งหน่วยงานที่ใกล้ชิดกับนักศึกษา เนื่องจากมีบทบาทเป็นผู้ดูแล และประสานนักศึกษาในการจัดกิจกรรมส่วนใหญ่ของคณะนั้น หน่วยกิจการนักศึกษาและพัฒนาคุณภาพนักศึกษาควรเพิ่มแรงจูงใจให้กับนักศึกษา เพื่อให้เกิดความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรม ตัวอย่างเช่น เพิ่มความน่าสนใจของกิจกรรมให้เข้ากับยุคสมัย ซึ่งจะทำให้นักศึกษาเกิดทัศนคติที่ดีต่อการเข้าร่วมกิจกรรม เมื่อนักศึกษามีความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางคณะหรือมหาวิทยาลัยจัดให้เพิ่มขึ้น จะทำให้อุปนิสัยแสดงพื้นฐานทางอารมณ์ อุปนิสัยแสดงสมดุผลการดำเนินชีวิต 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง และกลุ่มอุปนิสัยเพื่อชัยชนะในสังคมเพิ่มขึ้นด้วย เนื่องจากได้ทำความรู้จักกับเพื่อนนักศึกษา และสร้างความสัมพันธ์ทางสังคม ทั้งนี้ สโมสรมักศึกษาก็เป็นอีกส่วนหนึ่งที่บทบาทให้นักศึกษามีทัศนคติที่ดีขึ้น และสามารถชักจูงนักศึกษาให้มีพฤติกรรมอันพึงประสงค์ได้ง่ายกว่าคณาจารย์ หรือหน่วยกิจการนักศึกษาฯ ดังนั้น คณะจึงควรสนับสนุนการจัดกิจกรรมที่มีสโมสรมักศึกษาเป็นแกนนำ เพื่อเพิ่มความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา นอกจากนี้การจัดกิจกรรมยังทำให้นักศึกษามีจำนวนเพื่อนสนิทที่เพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้ทั้งอุปนิสัยกลุ่มชัยชนะส่วนตน และอุปนิสัยชัยชนะในสังคมเพิ่มขึ้นอีก และนำไปสู่การเพิ่มขึ้นของระดับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งอีกด้วยนอกจากนี้ คณะเทคนิคการแพทย์ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการในการจัดกิจกรรม ซึ่งนักศึกษาสามารถออกแบบกิจกรรมต่าง ๆ เสนอผ่านหน่วยกิจการนักศึกษา โดยมีคณะกรรมการพิจารณาความเหมาะสม ประโยชน์ที่นักศึกษาจะได้รับ และคณะจัดสรรงบประมาณส่วนหนึ่งสนับสนุนกิจกรรมดังกล่าวสามารถเกิดขึ้นได้จริง เพื่อเพิ่มความเต็มใจในการเข้าร่วมกิจกรรม และทำให้นักศึกษาเกิดความภาคภูมิใจและกระตุ้นให้สร้างสรรค์สิ่งอันเป็นประโยชน์แก่นักศึกษาเอง คณะ และสังคมต่อไป

8. สำหรับคณาจารย์ผู้สอนในแต่ละกระบวนวิชาควรจัดทำประมวลรายวิชา (Course Syllabus) แจกให้กับนักศึกษาในวันแรกที่ขึ้นเรียน โดยแจ้งตารางเรียน กำหนดวันส่งงานหรือการบ้าน กำหนดวันสอบ และระบุสัดส่วนการให้คะแนน เพื่อช่วยให้นักศึกษาได้พัฒนาระดับอุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ และอุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญที่มีระดับน้อยกว่าอุปนิสัยอื่นๆ วิธีการนี้จะช่วยให้นักศึกษาวางแผนการเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการเตรียมตัวอ่านหนังสือ

ล่วงหน้า จัดสรรเวลาสำหรับการทำการบ้านหรืองานกลุ่ม ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน และนำไปสู่การพัฒนาในระดับอุปนิสัยอื่น ๆ ของนักศึกษาอีกด้วย แม้จะมีกิจกรรม อาจารย์ที่ปรึกษา พบนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์เป็นประจำทุกปี เพื่อให้อาจารย์ที่ปรึกษาได้รับทราบสถานการณ์ และปัญหาในการเรียนของนักศึกษาในช่วงเวลาที่เหมาะสม สร้างสัมพันธภาพและความเข้าใจอันดีระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษากับนักศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาได้แนะนำนักศึกษาในด้านวิชาการ ช่วยเหลือแก้ไขอุปสรรคปัญหาทุกด้าน และแนะนำเกี่ยวกับ ระเบียบ ข้อบังคับ และบริการต่าง ๆ ของคณะ และมหาวิทยาลัยอยู่แล้วก็ตาม กัน อาจารย์ที่ปรึกษาควรให้นักศึกษาในความดูแลมาพบอย่างสม่ำเสมอ ให้ความดูแลให้วางแผนการเรียนตลอดการศึกษา จัดตารางเรียนในแต่ละภาคการศึกษา จัดทำปฏิทินการเรียนและกิจกรรม และให้นักศึกษาลองจัดสรรเวลาเรียน ทำการบ้าน อ่านหนังสือทบทวน และเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางคณะจัดขึ้น โดยพิจารณาจากความสำคัญและความเร่งด่วน และควรให้ทุกกิจกรรมมีความสมดุลกัน และตรวจสอบผลการเรียนของนักศึกษาให้เป็นไปตามแผนการศึกษา และให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์โดยอาจสอดแทรกแนวคิด 7 อุปนิสัยด้วย

9. จากที่คณะเทคนิคการแพทย์มีกิจกรรม เช่น กิจกรรมไหว้ครู หรือ กิจกรรมการจบการศึกษาอำลาสถาบัน เพื่อแสดงความยินดีกับนักศึกษาที่สำเร็จการศึกษา เชิดชูเกียรตินักศึกษาที่เรียนดี ยกย่องนักศึกษาที่เสียสละทำงานในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา และสร้างเสริมความผูกพันระหว่างนักศึกษากับคณะเทคนิคการแพทย์เป็นกิจกรรมหลักของคณะฯอยู่แล้ว ก็ถือเป็นการส่งเสริมให้นักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์มีความภูมิใจและกำลังใจในการเรียน และการทำกิจกรรม ส่งเสริมให้ในภาพรวม 7 อุปนิสัยอยู่ในระดับมาก ดังนั้นกิจกรรมเหล่านี้ถือเป็นการที่ควรจัดให้มีขึ้นต่อไป เพื่อให้นักศึกษาเกิดความภาคภูมิใจและกระตุ้นให้สร้างสรรค์สิ่งอันเป็นประโยชน์แก่นักศึกษา คณะ และสังคมต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

1. จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ที่เคยมีประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัย สำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง จะมีระดับอุปนิสัยที่ 4 การคิดแบบชนะ/ชนะ อุปนิสัยที่ 7 การลับเหลี่ยมให้คมอยู่เสมอ อุปนิสัยกลุ่มชั้นชนะส่วนบุคคล และกลุ่มอุปนิสัยกลุ่มชั้นชนะในสังคมสูงกว่าผู้ที่ไม่เคยมีประสบการณ์ในการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง ดังนั้นคณะเทคนิคการแพทย์ ควรเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีการเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง เช่น การจัดกิจกรรมต่างๆ หรือการอบรมในหลักสูตรที่สามารถส่งเสริมให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะต่างๆ ไม่ว่าจะเป็

การบริหารจัดการเกี่ยวกับเวลา การแก้ไขปัญหา การวางแผน สร้างภาวะผู้นำ ขอมรับความเห็นของผู้อื่น เปิดใจยอมรับความเห็นที่แตกต่าง การทำงานเป็นทีม และหมั่นฝึกฝนตนเองอยู่เสมอ เพื่อปูพื้นฐานไปสู่ 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งที่ตีในอนาคต และจากการศึกษาในครั้งนี้พบว่าเมื่อนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์จะมีภาพรวมอุปนิสัยทั้ง 7 อุปนิสัยอยู่ในระดับมาก แต่ก็ยังพบว่า มีอุปนิสัยที่ 2 การเริ่มต้นด้วยจุดหมายในใจ อุปนิสัยที่ 3 การทำตามลำดับความสำคัญ และอุปนิสัยที่ 6 การฝึกพลังประสานความแตกต่าง อยู่ในระดับค่อนข้างมาก ซึ่งน้อยกว่าอุปนิสัยอื่นๆ ดังนั้นทางคณะฯ ควรให้ความสำคัญกับอุปนิสัยที่กล่าวมานี้เป็นพิเศษ โดยการให้นักศึกษาได้เรียนรู้ เข้าใจ ความหมาย ตลอดจนได้ฝึกฝนจนสามารถนำไปปฏิบัติจริงได้อย่างเป็นรูปธรรม ไม่ใช่เข้าใจเพียงทฤษฎีเท่านั้น

2. นักศึกษาควรให้ความสนใจและร่วมมือในการเข้าร่วมกิจกรรมที่ทางสโมสรนักศึกษา คณะ หรือมหาวิทยาลัยจัดให้ เพื่อเปิดรับการเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ได้แก่ การเรียนรู้เกี่ยวกับการทำงานเป็นทีม การนำเสนอความคิด และควรหมั่นสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น ทั้งเพื่อนร่วมสาขาวิชา เพื่อนร่วมชั้นปี รุ่นพี่ และรุ่นน้อง มีการพูดคุยแลกเปลี่ยนกันอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้มีเพื่อนสนิทเพิ่มขึ้นทั้งรุ่นเดียวกันและต่างรุ่น เพื่อให้มีความเข้าใจซึ่งกันและกันในด้านความคิด ความรู้สึก และสามารถร่วมกันสร้างสรรค์กิจกรรมที่คณะจัดขึ้น เช่น กิจกรรม Sport Day ที่นักศึกษาจะรวมพลังกัน ออกแบบ สร้างรูปแบบการแข่งขันการเชียร์กีฬาได้อย่างสวยงาม และเป็นผลงานให้กับคณะต่อไป

3. นักศึกษาควรเลือกทำกิจกรรมต่าง ๆ ของคณะตามความสนใจและตามความถนัดของตนเอง เพื่อการเข้าร่วมทำกิจกรรมต่าง ๆ เป็นการทำให้แสวงหาประสบการณ์ใหม่ ๆ ที่สร้างสรรค์มากกว่าการทำตามเพื่อน เพราะนอกจากจะไม่สนุกกับการทำกิจกรรมแล้ว ยังเป็นการเลือกกิจกรรมที่ผิดวิธี และอาจจะส่งผลในทางลบต่อนักศึกษาเองได้ เช่น ไม่สามารถจะทำกิจกรรมให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้ได้

4. นักศึกษาควรมีส่วนร่วมกับคณะเทคนิคการแพทย์ในการจัดทำกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น นำเสนอกิจกรรมที่สร้างสรรค์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และกำหนดจุดมุ่งหมายร่วมกับคณะฯ เป็นต้น เพื่อให้กิจกรรมบรรลุเป้าหมาย

5. นักศึกษาควรแบ่งเวลาสำหรับการทำกิจกรรมให้เหมาะสม ไม่หมกมุ่นกับกิจกรรมจนเกินไป จนทำให้ผลการเรียนตกต่ำลง หรือไม่สนใจกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้นักศึกษาขาดประสบการณ์ในการเรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่น การแก้ไขปัญหา และขาดภาวะผู้นำ ซึ่งอาจทำให้นักศึกษาไม่สามารถพัฒนา 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งได้ ดังนั้น นักศึกษาเทคนิค

การแพทย์ควร ให้ความสำคัญกับทั้งสองส่วนเท่า ๆ กัน โดยนำสมุดประจำตัวที่คณะจัดทำขึ้นตามที่เสนอแนะข้างต้นมาบันทึกผลการเรียนในแต่ละภาคการศึกษาและเป้าหมายในชีวิต เพื่อให้ให้นักศึกษาได้ประเมินตนเองว่าให้ความสำคัญกับการเรียนและกิจกรรมสมดุลกันหรือไม่ นอกจากนี้ สมุดประจำตัวจะเป็นเครื่องกระตุ้นให้นักศึกษาสร้างสรรค์กิจกรรมที่เป็นประโยชน์ เมื่อนักศึกษามีส่วนร่วมในการริเริ่มกิจกรรมใหม่ ๆ ให้กับคณะ แล้วบันทึกไว้เป็นผลงานของตนเอง ซึ่งจะทำให้นักศึกษาเกิดความภาคภูมิใจอีกด้วย

6. นักศึกษาควรรหาโอกาสในการฝึกฝนทักษะต่างๆ อย่างสม่ำเสมอ และหมั่นทำจนเป็นกิจวัตร เช่น ฝึกใช้ความคิด เปิดใจกว้างต่อการเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ และกล้าที่จะยอมรับต่อผลที่เกิดขึ้น ไม่ว่าจะล้มเหลวหรือประสบความสำเร็จ เป็นต้น เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการเรียนรู้ในอนาคต

7. นักศึกษาเทคนิคการแพทย์ควรรนำแนวคิด 7 อุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพมาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน และมีการประเมินตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพื่อปรับปรุงอุปนิสัยที่บกพร่อง นอกจากนี้ ควรศึกษาแนวคิดอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาตนเอง ทั้งด้านความคิด อารมณ์ และสังคม แล้วนำมาปรับใช้กับตนเอง ซึ่งจะส่งผลดีต่อตนเอง บุคคลรอบข้าง สังคมและประเทศชาติต่อไป

8. หลังเสร็จสิ้นการประเมินครั้งแรก ควรมีการติดตามผลเพื่อความต่อเนื่อง เช่น อาจจะต้องกำหนดว่า ประเมินปีละ 1-2 ครั้ง เพื่อตรวจสอบดูว่ากิจกรรมที่สร้างขึ้นเพื่อพัฒนาระดับอุปนิสัยทั้งเจ็ดประการมีผลอย่างไร ควรปรับปรุง หรือพัฒนาต่อในทิศทางใด เป็นต้น

9. ควรมีการจัดทำคู่มือสำหรับประเมินเจ็ดอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง เพื่อเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานหรือองค์กรอื่นที่สนใจจะนำไปประยุกต์ใช้ได้เหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. การศึกษานี้เป็นการศึกษาวิจัยในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เท่านั้น ดังนั้นอาจทำการศึกษาวิจัยในมหาวิทยาลัยอื่น อื่นเปรียบเทียบด้วยเพราะในแต่ละมหาวิทยาลัยอื่น ก็จะมีลักษณะวัฒนธรรมองค์กร การบริหารงานที่แตกต่างกันไปซึ่งอาจจะส่งผลต่อลักษณะนิสัยส่วนบุคคล หรือรูปแบบความคิดสร้างสรรค์ที่แตกต่างกันไป

2. ควรศึกษาผลของโปรแกรมพัฒนาอุปนิสัย 7 ประการของผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่งที่อาจมีต่อตัวแปรอื่นๆ เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หรือความสำเร็จในการทำงาน เป็นต้น

3. จากการศึกษาในครั้งนี้จะเห็นว่า ผลการประเมินตนเองของนักศึกษาคณะเทคนิคการแพทย์อยู่ระดับมากและค่อนข้างมาก ทั้งนี้เนื่องจากการให้นักศึกษาประเมินตนเอง ซึ่งโดยธรรมชาติมนุษย์ทุกคนย่อมประเมินตนเองให้ดูดี และไม่ค่อยยอมรับในความเป็นจริง คือไม่ยอมเปิดเผยอุปนิสัยที่ไม่ดีให้คนอื่นได้ทราบ หรืออีกนัยหนึ่งก็คือ ย่อมมองไม่เห็นความบกพร่องของตนเอง ดังนั้น ในการศึกษาครั้งต่อไปควรหลีกเลี่ยงให้นักศึกษาประเมินตนเอง แต่ควรให้คนอื่นเป็นผู้ประเมิน เช่น เพื่อนประเมินเพื่อน หรือมีผู้สังเกตการณ์ที่ไม่เกี่ยวข้องกับนักศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด

4. ควรศึกษาเกี่ยวกับเจ็ดอุปนิสัยเพื่อพัฒนาวัยรุ่น โดยนำกิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อนำไปสู่เจ็ดอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง เช่น กิจกรรมสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาสมอง ร่างกาย และจิตใจ เพื่อให้วัยรุ่นสามารถที่จะมีแนวทางในการดำรงอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข เนื่องจากปัจจุบันวัยรุ่นมีสิ่งเร้ามากมาย หากไม่มีลักษณะของอุปนิสัยทั้งเจ็ดประการ ก็อาจจะทำให้วัยรุ่นไม่รู้จักยังคิดขาดสติในการคิดไตร่ตรองอย่างรอบคอบ ซึ่งอาจจะนำไปหามาสู่วัยรุ่นและสังคมได้

5. ควรศึกษาการพัฒนาเจ็ดอุปนิสัยสำหรับการพัฒนาองค์กร เนื่องจากปัจจุบันสังคมไทยแตกแยก ขาดความสามัคคี ส่งผลต่อการอยู่รวมในสังคม และนำไปให้ประเทศไทยล้าหลังไม่สามารถจะพัฒนาให้ทันนานาประเทศ หากหล่อหลอมให้ผู้ใหญ่ให้เข้าใจถึงแนวความคิดเกี่ยวกับเจ็ดอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพมากขึ้น ก็จะทำให้องค์กรเข้มแข็ง เพราะมีบุคลากรที่มีประสิทธิภาพสามารถประสบความสำเร็จในด้านต่างๆ และภาพแห่งความสำเร็จปรากฏชัดขึ้นก็จะเป็นตัวอย่งให้กับองค์กรอื่นๆ นำไปเป็นแนวทางสำหรับการพัฒนาองค์กร และเมื่อทุกองค์กรได้ยึดแนวทางการปฏิบัติก็จะสามารถสังคมไทยนำอยู่มากยิ่งขึ้น เพราะบุคลากรเปรียบเสมือนชิ้นส่วนสำคัญที่จะประกอบขึ้นประเทศไทยได้อย่างสมบูรณ์

6. ควรศึกษาถึงแนวทางสู่ความสำเร็จสำหรับผู้บริหารตามหลักการของเจ็ดอุปนิสัยสำหรับผู้ทรงประสิทธิภาพ เนื่องจากในปัจจุบันองค์กรมีการแข่งขันทางธุรกิจค่อนข้างสูง ทั้งในภาวการณ์แข่งขันระหว่างคู่ค้า และการแข่งขันกับภาวะเศรษฐกิจโลกที่ผันผวนตลอดเวลา องค์กรที่มีผู้บริหารที่มีความสามารถจึงจะนำพาองค์กรให้อยู่รอดได้ ดังนั้นหากผู้บริหารมีคุณลักษณะของอุปนิสัยทั้งเจ็ดประการก็จะยิ่งสร้างความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารและสร้างความเข้มแข็งให้กับองค์กรมากยิ่งขึ้น องค์กรสามารถที่จะแข่งขันตัวเอง แข่งขันระหว่างองค์กรและคู่ค้าทางธุรกิจภายใต้การนำของผู้บริหารที่ทรงประสิทธิภาพยิ่ง

7. ควรมีการศึกษาถึงการวัดและประเมินผลจากการพัฒนาอุปนิสัย ในนักศึกษาที่ไม่เคยเรียนรู้เกี่ยวกับ 7 อุปนิสัยของผู้ทรงประสิทธิภาพยิ่ง ว่าก่อนและหลังการเรียนรู้นั้น อุปนิสัยต่างๆมีการพัฒนาให้ดีขึ้นจริงได้หรือไม่ และเพื่อเป็นการพิสูจน์ว่าแนวคิดและทฤษฎีนี้สามารถพัฒนาอุปนิสัยของนักศึกษาที่เข้าร่วมอบรมได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลจริง

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved